

گمراهی **اثر دور شدن از راه راست شریعت** بعد در آخر این خطبه کوتاه- البته کوتاه بودنش به خاطر همین است که ایشان این قسمتی را انتخاب کرده‌اند، «وَلَا شَايِدَ [طَوَلَاتِي بِرَبِّ شَايِدَ]» این جور می فرماید: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ سَلَكَ الطَّرِيقَ الْوَاصِعَ وَرَزَا الْمَاءَ وَ مَنْ خَالَفَ وَقَفَّ فِي التَّبَعِ» می فرماید هر کس از این راه روشن شناخته شده- همین راه هدایتی که استدلال و منطق عقلانی و حجت شرعی، ما را به این راه همنمون هدایت و راهنمایی کرده- حرکت کند، به چشمه آب خواهد رسید؛ اگر کسی از این راه جدا چه و راست بشود، ناگاه وسط بیابان بی آب ووعف سر در خواهد آورد که راه به جایی ندارد. باتوجه ورفت وآمد و سفر در آن روزگار، حضرت این بیان را با این کیفیت کردند؛ یا سبب خودش یا شتر خودش بشود و در جاده حرکت بکند و بتواند به این نقطه موردنظرش برسد. فرض کنید شنهای است، که می خواهد به آب برسد؛ خب اگر این

همه وجود. اما ممکن است در آینده این [مسائل] بدت افزوده بشود و ناشی ما باشد از خود انسان. مثلا فرض کنید یک کلم ممکن است این باشد که البته من این را به خاطر قطع و یقین نمی گویم؛ ممکن است این باشد- ناگاهان بشر بفرماید که صد سال نفت را بی خود پرداز نمی شد.

همه وجود. اما ممکن است در آینده این [مسائل] بدت افزوده بشود و ناشی ما باشد از خود انسان. مثلا فرض کنید یک کلم ممکن است این باشد که البته من این را به خاطر قطع و یقین نمی گویم؛ ممکن است این باشد- ناگاهان بشر بفرماید که صد سال نفت را بی خود پرداز نمی شد.

شرح حکیمانه رهبر انقلاب بر فرازهایی از نهج البلاغه

نگاه دنیوی به مناصب حکومتی، ابتدای آفات است

مقام معلم رهبری معتمدان کارگزار در جمهوری اسلامی هم از باب نیئت و هم از باب اسلامی بودن حکومت فی نفسه نعمت است. این نعمت در صورتی که به قصد منفعت طلبی شخصی باشد، جزو زور و وبال نتیجه ای نخواهد داشت.

راه را گرفت به آب خواهد رسید. اما اگر چنانچه از راه منحرف شد و این روزها زور رفت، ناگاهان احساس می کند که در بیابانی قرار گرفته که به هیچ جا راه ندارد. در بیابان زندگی هم همین است. در این زندگی دنیوی، اگر انسان راهی را حرکت بکند که وحی الهی و نبوتی تأیید پروردگار پیش پای بنی آدم گذاشته‌اند، قطعاً به سر چشمه خواهد رسید. یعنی دانشی که آنجا زندگی هست، ادامه حیات هست و آسایش هست؛ تگرانی ندارد. آنگاه اگر از این راه منحرف شد ناگاهان وسط بیابان قرار می گیرد، راه به جایی ندارد، کاری نمی شود کرد، دیگر نمی شود جواب داد. وقتی انسان وسط بیابان قرار گرفت، نمی تواند باز به راه برگردد؛ چون قوتی لازم است و توانی لازم است که انسان این راه طولانی را بر گردد؛ کمتر کسانی می توانند برگردند. واقعا همین جور است و انسان [همین را] احساس می کند؛ امروز هم ما در دنیا همین را احساس می کنیم و می بینیم که بشریتی که از راه خدا منحرف شده، راه ادیان را رها کرده و با هدایتی

شرح حکیمانه رهبر انقلاب بر فرازهایی از نهج البلاغه

نگاه دنیوی به مناصب حکومتی، ابتدای آفات است

مصرف کرده، نفت را نباید مصرف می کرد؛ ممکن است بشر به اینجا برسد، این همان «نتیه» است در «وقع» فی التیه». حالا چه جوری می خواهد برگردی؟ برگردا به قیمت به دست آوردن چه چیزی یک اشتباهی را مثلا ما انجام دادیم و صد سال افراد بشر انجام دادند؟ شاید اگر چنانچه تمدن یک تمدنی بود که با هدایت الهی حرکت می کرد، به اینجا نمی رسید. البته در آن صورت هم کارخانه هایی به وجود می آمد، کارهایی که در محیط زندگی ما وجود دارد؛ و تکنولوژی بشری بلاشک پیشرفتهایی می کرد، منتها از این راه نمیگردد و بلکه از راه دیگری این پیشرفتهای انجام می گرفت؛ ممکن بود این جور باشد. یعنی می خواهم عرض بکنم این «وقع فی التیه» که امیرالمؤمنین می گوید، این جور است؛ ناگاهان واقع می شوید در یکجایی که نمی توانید کاری را انجام دهید.

مصرف کرده، نفت را نباید مصرف می کرد؛ ممکن است بشر به اینجا برسد، این همان «نتیه» است در «وقع» فی التیه». حالا چه جوری می خواهد برگردی؟ برگردا به قیمت به دست آوردن چه چیزی یک اشتباهی را مثلا ما انجام دادیم و صد سال افراد بشر انجام دادند؟ شاید اگر چنانچه تمدن یک تمدنی بود که با هدایت الهی حرکت می کرد، به اینجا نمی رسید. البته در آن صورت هم کارخانه هایی به وجود می آمد، کارهایی که در محیط زندگی ما وجود دارد؛ و تکنولوژی بشری بلاشک پیشرفتهایی می کرد، منتها از این راه نمیگردد و بلکه از راه دیگری این پیشرفتهای انجام می گرفت؛ ممکن بود این جور باشد. یعنی می خواهم عرض بکنم این «وقع فی التیه» که امیرالمؤمنین می گوید، این جور است؛ ناگاهان واقع می شوید در یکجایی که نمی توانید کاری را انجام دهید.

تاریخ شفاهی انقلاب به روایت مرحوم حاج حبیب‌الله عسکراولادی

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

حضرت امام مطلع شدند و با آن شخصیت تماس گرفتند و فرمودند «شما گفتید که چراغانی بشود» آن شخصیت گفته بودند که بله؛ چون وقتی مردمی که مبارزه می کنند، پیروز می شوند باید که جشنی باشد. عبارتی که من در یادم هست که از حضرت امام نقل شده این است که «چه پیروزی؟ چه جشنی؟ اینها با سر و صدا و بوق و یکنواخت مضمونه ضد اسلام را اعلام کردند. ولی شبانه آمدند در گوشه یا آفتاب چیزی گفتند» البته آن شب

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

حضرت امام مطلع شدند و با آن شخصیت تماس گرفتند و فرمودند «شما گفتید که چراغانی بشود» آن شخصیت گفته بودند که بله؛ چون وقتی مردمی که مبارزه می کنند، پیروز می شوند باید که جشنی باشد. عبارتی که من در یادم هست که از حضرت امام نقل شده این است که «چه پیروزی؟ چه جشنی؟ اینها با سر و صدا و بوق و یکنواخت مضمونه ضد اسلام را اعلام کردند. ولی شبانه آمدند در گوشه یا آفتاب چیزی گفتند» البته آن شب

مرجع تقلید بصیر و هوشمند

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

روزگاری که رژیم پهلوی قدرت مرجعیت را دریافت

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.

مرجع تقلید بصیر و هوشمند در مشهد همین که به بزرگانی در آنجا ادعای دولت را گفتند بعضی با عجله و شتاب حتی دستور دادند اطراف صحن چراغانی بشود که موفق شدیم و پیروز شدیم؛ در قم هم وقتی که کتب هنگامه به یکی از بیوت گفته بودند، صبح آن شخص روحانی اعلامیه‌ای داده بود و دستور اینکه اطراف صحن چراغانی بشود را صادر کرده بود.